

Spis treści

Wprowadzenie (<i>Ewa Giermanowska, Agnieszka Kumaniecka-Wiśniewska, Mariola Racław, Elżbieta Zakrzewska-Manterys</i>)	7
1. Niepełnosprawność jako atut w ponowoczesnym świecie	7
2. Opis realizacji badań i charakterystyka badanych absolwentów	11
3. Metoda biograficzna i scenariusz wywiadu	14
4. Niepełnosprawni studenci i absolwenci szkół wyższych w statystykach GUS	19
5. Struktura książki	21
Sytuacja edukacyjna niepełnosprawnych studentów (<i>Elżbieta Zakrzewska-Manterys</i>)	23
1. Podstawy teoretyczne podjętej problematyki oraz <i>desk research</i>	25
1.1. Bariery w zdobywaniu wyższego wykształcenia	26
1.2. Wpływ poziomu wykształcenia na aktywność zawodową	28
1.3. Działania wspierające studentów niepełnosprawnych	29
1.4. Badania losów niepełnosprawnych absolwentów studiów wyższych	33
2. Analiza wyników przeprowadzonych badań	35
2.1. Motywacje do podjęcia studiów wyższych	35
2.2. Nauka	38
2.3. Niepełnosprawność	44
3. Wnioski	48
Wsparcie najbliższego otoczenia w procesie zdobywania wyższego wykształcenia i zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne (<i>Agnieszka Kumaniecka-Wiśniewska</i>)	51
1. Wprowadzenie	53
2. Osoby niedowidzące	58
3. Niepełnosprawni ruchowo	68
4. Osoby głuchonieme i niedosłyszące	75
5. Podsumowanie	79
Sytuacja zawodowa niepełnosprawnych absolwentów szkół wyższych (<i>Ewa Giermanowska</i>)	87
1. Wejście na rynek pracy jako proces społeczny	89
1.1. Młodzi niepełnosprawni na rynku pracy	89
1.2. Paradygmat interpretacyjny w badaniu procesów społecznych	93
1.3. Wytwarzanie roli zawodowej	94
2. Strategie poszukiwania pracy	96

3. Trajektorie zawodowe – proces budowania roli zawodowej	107
3.1. Wchodzenie w role zawodowe	107
3.2. Przetwarzanie czy zakorzenienie w pracy	108
4. Sukces zawodowy w pracy	112
4.1. Marzenia i życie bez pracy	112
4.2. Orientacje zawodowe sprzyjające sukcesowi na rynku pracy	114
5. Szanse i refleksyjność w ponowoczesnym świecie	118
Institutionalne wsparcie niepełnosprawnych studentów i absolwentów szkół wyższych (Mariola Raclaw)	123
1. Wprowadzenie	125
2. Młodzi wykształceni niepełnosprawni – problem z rolą „aktywnego niepełnosprawnego”	127
3. „Osobista polityka” wobec instytucji	130
4. Wielosektorowy „świat instytucji” w narracjach młodych niepełnosprawnych	135
5. Ekonomizacja niepełnosprawności w niedokończonym procesie inwestowania	148
6. W kierunku integracji środowiskowej – wybrane rekomendacje	152
Polityka społeczna wobec edukacji i zatrudnienia młodych niepełnosprawnych (Ewa Giermanowska, Mariola Raclaw)	159
1. Edukacja i zatrudnienie niepełnosprawnych w Unii Europejskiej – kontekst instytucjonalny	161
1.1. Od modelu medycznego do modelu społecznego i praw osób niepełnosprawnych	161
1.2. Prawo do edukacji i prawo do pracy w świetle strategii Unii Europejskiej w sprawie niepełnosprawności	164
2. Polityka społeczna wobec niepełnosprawnych absolwentów szkół wyższych: rozwiązywanie problemu czy jego tworzenie?	166
3. Polityka społeczna – dylematy i rekomendacje	171
3.1. Polityka społeczna i ryzyko społeczne z perspektywy młodych niepełnosprawnych	171
3.2. Dylematy w polityce społecznej i rekomendacje	175
4. Zakończenie	181
ANEKS TABELARYCZNY. Niepełnosprawni studenci oraz osoby niepełnosprawne z wyższym wykształceniem na rynku pracy. Raport na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Szymon Wójcik)	185
Bibliografia	207